Ч. 121 (13.069). Львів, пятниця 3. червня 1932. Pocztowa opłata uiszczona ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло“, Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. — Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 14·00 „ Піврічно 26·00 „ Річно 48·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Ще одна програма національної політики в Польщі.

Львів, 1. червня 1932.

Перед нами книжка молодого польського політика-публіциста Андрія Гертиха п. н. „О програм політикі кресовей“.*) Є це обемиста публікація, в якій виложені погляди молодих з „Обозу Велькей Польскі“ на польську політику супроти українців і білорусів. На початку книжки поміщена передмова б. волинського воєводи Ал. Дембського, якою він вводить молодого автора в ендецький політичний світ. Для нас ця публікація незвичайно цікава, бо знайомить нас з тим політичним світоглядом, яким жиють молоді ендецькі політики, саме ті політики, що за кілька чи кільканацять літ поведуть за собою весь ендецький табор, а може й опиняться при кермі польського державного корабля. Ця книжка для нас цікава ще й тому, що автором її не „кресовяк“, а син корінно-польської землі. Він знає політичні відносини на східних окраїнах не з безпосередньої обсервації, а зі студій, з описів і накінець з розмов із т. зв. „кресовяками“. Отже те, що він пише, є побудоване на посередніх поміченнях, а не на переживаннях або практичному досвіді. Але саме тому все те дуже характеристичне і симптоматичне для політичної ментальности ендецького молодого покоління.

Автор рішив накреслити в своїй книжці програму політики супроти українців і білорусів. І накреслив її ясно та недвозначно. Сама програма не займає в книжці багато місця. Зате дуже обширною є мотивація цієї програми. З мотивами наших читачів не беремось знайомити. Може це зробимо іншим разом і при відповідній до цього нагоді. Тепер бажаємо наших читачів познайомити тільки з основними тезами програми п. Гертиха. Вони самі собою дуже вимовні і поправді кажучи для нас не нові, але всеж у дечому дуже оригінальні.

Отже п. Гертих стверджує, що на східних польських окраїнах непольське, під оглядом мови, населення має чисельну перевагу, але й відсоток поляків є тут такий, що їх муситься признати співгосподарями. Крім того поляки мають ще й інші мотиви вважати себе господарями східних окраїн, а саме: у противлежности до українського населення поляки є тим „відломом населення, що децидує про культурну й політичну фізономію краю“. „Вони — каже автор — є від віків організаторами й адміністраторами окраїнних земель, вони були їх оборонцями перед навалами східних наїздників, вони їх управляли, кольонізували, позакладали міста“ і т. д. Словом поляки позискали ці землі для цивілізації і вони досі є тут „народом „панів“ у додатньому значінні“. Тому то „права, що випливають з їх чисельної сили, доповнені правами, опертими на заслугах і культурній перевазі, а також на традиції політичного першенства (пшодовніцтва) — дають полякам моральне узасаднення на постулят супрематії польськости у житті кресів“.

Представивши осьтак вихідну точку своєї політичної програми п. Гертих стверджує в черги ось що: провідні групи непольського населення на „кресах“ прямують до відірвання „кресових“ земель від Річипосполитої, полученого з рівночасним винищенням на їх території як польського населення так і всяких слідів культурного звязку з Польщею. Одначе такі групи творять, на думку автора, тільки незначну частину українського й білоруського населення. Більшість цього населення творить етнографічний матеріял, ще зовсім сирий, що лежить поза сферою кристалізації національної свідомости. А для ідеольогії сепаратизму ця більшість ще зовсім не приєднана.

З такого заложення робить автор ось які програмові висновки: а) Втрата східних „кресів“ є для поляків як у ближчій так і в дальшій будуччині абсолютно недопустимою. Бо „креси“ стали „відвічною“ складовою частиною Польщі. Втрата бодай дрібної частини „кресів“ булаб рівнозначна з утратою частини здобутої важко польської незалежности; б) Закріплення політичної лучности „кресів“ з Польщею шляхом якогось порозуміння з українськими націоналістами неможливе. Всяка угода з Польщею буде для сепаратистів тільки засобом і етапом до відірвання цих земель від Польщі; в) Небезпека втрати „кресів“ загрожує Польщі поважно, бо розвиток сепаратистичних напрямів і національна кристалізація та зорганізована українська суспільність можуть на „кресах“ добути перевагу. З уваги на загальний історичний процес культурного піднощення народніх мас та нівеляції культурних і суспільних ріжниць і теперішня культурна перевага поляків може заломитись. „А тоді наше панування над кресами спиралось би вже тільки на силі, яка як підстава державної влади, незакріплена іншими підставами, є чинником крихким і короткотрівалим; г) Відношення поляків до українських сепаратистичних угруповань треба укладати згідно з засадами боротьби. Польського відношення до них ніяк не можна укладати на основі мирного співжиття. „Критерією устійнення напрямних польської політики не можуть бути обективні, згори приняті засади, ...а тільки її доцільність або недоцільність з точки погляду добра польського народу“. Сепаратисти, мовляв, виповіли полякам війну і тому поляки мусять її вести „з сепаратистами на життя і смерть“.

Але не зважаючи на те, автор не поручає проводити в життя політичної засади „ausrotten“ у відношенні до всього чужомовного, тобто непольського населення „на кресах“. П. Гертих ставиться дуже критично до кольонізації „кресів“, бо такої кольонізації, яка забезпечилаб полякам чисельну перевагу на східних окраїнах, при тамошньому голоді на землю серед місцевого населення, нікому перевести не вдасться. Кольонізація може мати відємні наслідки ще й тому, що розбуджує почуття покривдження серед місцевого населення, яке може перероднтись у національний антагонізм. А автор програми цього не бажає. Він хоче, щоби в політиці „на кресах“ йти іншою дорогою, а саме: „мусимо — каже він, — **виступити до ривалізації з сепаратистичними угрупованнями за душу широких мас неосвідомленого національно кресового населення і ці маси позискати для польськости**“. Іншими словами автор поручає відтяти населення від сепаратистичної інтелігенції та півінтелігенції та довести до того, щоби сепаратисти були чисельно слабші „від приклонників національного споєння (зесполеня) з Польщею“.

Ось і вся програма, якою жиє молода ґенерація ендецького табору. Правда, що в тій програмі нічого для нас нового, бо все це ми бачили вже в ріжних видах, формах і шатах, але ! з цією програмою, побудованою в такий простий і нескомплікований спосіб, нам треба добре познайомитись і не тільки познайомитись, але й глибше над нею призадуматись. Бо тільки той може успішно боротись, хто добре знає противника та його природу.

*) Jędrzej Giertych: „O program polityki kresowej“ Warszawa 1932. Стор. 148. Форм. вел. 8.

Виховання сільської молоді.

Виховання сільської молоді, яка вийшла зі школи, та яка ще не має змоги через свій молодий вік вступити до істнуючих сільських організацій, займає організаторів села не від сьогодня.

Ця проблема: *перевести молодь через час від школи, до хвилини коли вона стає повновартними громадянами!* — дуже важка. Важка вона тому, що у нас на селі кожного, який вийшов зі школи, вважають робучою силою в господарстві, отже дивляться на систематичну позашкільну освіту, як на витрату часу. Та ще й освіта для хлопців і дівчат у віці між 12—18 роком життя куди важча, а виховання куди складніше ніж у шкільної дітвори. До того це виховання не може відбуватися в одному будинку, в одному точно назначеному часі, не може мати постійних учителів, бо це звязане з браком часу у молоді, як теж і з браком грошей на цю справу.

Ці трудноші виходять не тільки у нас. Навпаки, вони скоріше виявилися в інших хліборобських народів, головно тих, у яких позашкільне, господарське виховання хліборобської молоді переводиться вже довгий час; тому всі ці трудноші показалися там скорше і краще. Щоби ті трудноші побороти — треба було при вихованні сільської молоді шукати за системою, яка найлекше підходила би так під *умовини цієї праці на селі*, як також і під *психіку селянина*. Очевидно, що в державних народів, які можуть розпоряджати власними державними грішми, питання фондів далеко простіше, ніж у народів недержавних. Зате система праці в обох випадках мусить бути подібною, себто підходити як можна близько під інтерес сільської молоді та їх батьків, давати по змозі виховання у такій формі, щоби воно приносило реальні користи та при цьому дало молоді відповідне, потрібне їй знання на майбутнє життя та навчило працювати в рамцях кріпкої організації.

У нас виховання сільської молоді мусить іти в подібному напрямку як і в інших народів. Мусить воно бути тісно звязане з *навчанням поступового господарювання*, бо саме це є тою близькою для села справою, яка цікава для самої молоді та яка находить *зрозуміння у батьків*, коли річ іде про деякі, хоч може мінімальні, витрати на цю справу.

Всяка справа звязана з поступовим господарюванням і з навчанням модерних способів праці у сільському господарстві мусить бути ведена людьми, що цю справу без решти опановують та які мають можливість пляново і безперервно вести її. Не можна ставити справи так, щоби керманич виховання сільської молоді сам щойно забирався до науки того, що він має вчити.

Тому в інших народів справа виховання хліборобської молоді віддана чисто загальним *хліборобським організаціям*, чи спеціяльним *організаціям для виховання хліборобської молоді*. В тому останньому випадку ці організації якнайтісніше звязані з відповідними хліборобськими товариствами чи науковими хліборобськими установами. Правда, бувають випадки, де організації сільської молоді не поставлені на платформі її господарського освідомлення. Однак в цих випадках організації не мають характеру спеціяльно сільських організацій, бо в рамці їх програм виховання можна теж вмістити й інші стани, а не тільки хліборобів. Відомі такі організації з підкладом політичним чи віроісповідним, однак вони для загалу в рахубу не входять.

У нас підкреслено вже *плян* організації виховання хліборобської молоді і це виховання влучено з працями Товариства „Сільський Господар“. Це наше *єдине* хліборобське товариство і тому зовсім зрозуміло і вказано, щоби саме при ньому вести справу виховання хліборобської молоді. Тут запевнений момент фаховости у навчанні сільського господаря, як теж друга, не менше важна справа, а саме підготовка молоді на майбутніх керманичів і працівників у тійже господарській організації.

Справу згуртування хліборобської молоді при „Сільському Господарі“ видвигнено у 1929. р. при нагоді устійнювання програми свята „Сільського Господаря“ в отомуж році. Тоді по-

міщено програмову статтю у ювилейному числі часопису „Сільський Господар" в дні 16. травня 1929 р., яке вийшло в 30-ліття істнування того товариства. Опісля спопуляризовано цю справу статтями в календарі „Сільський Господар" на 1930 р., який розійшовся в 15.000 примірників. Порушувано цю справу теж на сторінках нашої фахової господарської преси. Цієї справи не занедбується і тепер, бо ось Головна Рада „Сільського Господаря" на внесок Головної Орґанізаційної Секції, (в якої склад входять, як відомо, представники всіх центральних господарських і культурно-освітніх установ), затвердила окремий правильник для *Гуртків Хліборобської Молоді при Кружках „Сільського Господаря"*. Цій справі присвячено теж окреме місце в інструкції для праці „Сільського Господаря" на селі, яка у формі більшої книжки невдовзі вийде з друку.

Видно з цього, що у нас справи виховання хліборобської молоді не занедбано цілковито. Правда, висліди цієї праці покищо ще малі, бо до її ведення треба допомоги фахівців-аґрономів, а цієї допомоги у нас досі дуже мало. Це тому, бо тяжке господарське положення не дозволяє нашим установам в краю мати до розпорядження стільки аґрономів, скільки треба. А ці аґрономи які є, працюють передовсім для тих орґанізацій, які потребують негайної допомоги, орґанізують передовсім самих хліборобів, занимаються збутом хліборобських продуктів, отже дуже мало часу остає їм до праці над хліборобською молоддю. Однак, коли наші сусіди починали в 1926 р. з 202 учасниками в кружках хліборобської молоді, з яких тільки 41 покінчило в першому році працю, то напевно і в нас треба початками з маленького, промощувати шлях ідеї *гуртування хліборобської молоді* при Кружках „Сільського Господаря", підготовляти молодь на цьому невтральному ґрунті для майбутньої громадської праці, призвичаювати її до рямців орґанізації та вести її так, як цього вимагає майбутність нашого села та інтерес нашої нації.

Інж. Е. Храпливий.

—o—

Проти знижки збіжевих цін.

В президії ради міністрів у Варшаві відбулася конференція в справі збіжевої політики. Конференція була звязана з побільшеною подажею на збіжевому ринку, яка виступила після скінчення весняних робіт. Тому, що основною напрямною збіжевої політики є стабілізація цін, а збільшена подаж моглаб викликати ослаблення цих цін, треба би урухомити дальші засоби, які не допустили би до евентуальної знижки на збіжевому ринку. Конференція устійнила, як повідомляє урядовий комунікат, напрямні для державної збіжевої політики на найближчий час і рішила урухомити нові оборотові засоби для інтервенційної акції державних промислово-збіжевих заведень.

Українська кооперація і Східні Торги.

Комунікат Ревізійного Союзу Українських Кооператив.

Хтось поширює в краю вістку, що на внесок директора Остапа Луцького Рада РСУК ухвалила візвати українську кооперацію до участи в цьогорічнім ярмарку т. зв. „Східних Торгів". Один український часопис вже навіть помістив палку статтю з зазивом до різких і рішучих протестів в цілім краю проти цієї постанови.

З цього приводу оповіщуємо:

На початку місяця квітня дирекція „Торгів" звернулася до деяких українських кооператив у Львові з проханням взяти участь в цьогорічнім ярмарку „Торгів". Ці кооперативи відповіли, що їх участь залежить від опінії Ревізійного Союзу Українських Кооператив. Зараз по цім дирекція „Торгів" в цій справі звернулася до РСУК. Дирекція Ревізійного Союзу передала справу до вирішення Раді РСУК. На засіданню Ради РСУК, яке відбулося 22. квітня ц. р., зреферував справу з обовязку начального директора дир. О. Луцький. По переведеній дискусії і зрілій розвазі Рада РСУК ухвалила відповісти дирекції „Торгів", що Ревізійний Союз не бачить річевих перепон виступити на цьогорічнім ярмарку „Торгів" кооперативі, якщо вона у власнім інтересі вважала би таку участь конечною **для здобуття чужих ринків збуту**, однак що з господарських мотивів Рада РСУК не вважає потрібним і доцільним доручити українській кооперації репрезентативну участь в цьогорічних „Торгах".

Ось і все.

Годі зрозуміти, як можна проти такого поставлення справи ворушити опінію українського громадянства.

—o—

Вістки з Радянської України.

СКАНДАЛ З БУДОВОЮ ЗАЛІЗНИЦІ.

(УП) Будову маґістралі Донбас—Москва саботують. Про якунебудь допомогу будові й чути не хочуть такі установи, як „вуглерозвідка" та „шахтбуд", хоч мають вже до того готове знаряддя та персонал. Дуже лихо стоїть справа з прохарчуванням робітництва. Всякі спроби наладнати цю справу не дали бажаного успіху. В їдальнях робітники витрачають на чекання у черзі нераз по 3 години, а на обід приходиться ходити 5 кільометрів від місця праці. Крім того між робітництвом помітні великі „зловмисні прогули". Помешкання для робітників ще й досі не мають ані ліжок ані сінників. При таких умовинах вести інтенсивну працю зовсім неможливо. („Вісти" з 15. 5. 1932).

На Верхне-Теплянській дільниці треба було досі зробити коло 10.000 куб. метрів земляних робіт. Фактично досі ще навіть не почали добре роботу. Причиною цього брак робітників. Артілі замісць доставити 1600 робітників на місце праці, доставили лише 250. Інші установи відмовились катеґорично дати для роботи людей і тягло до закінчення засівної кампанії. Бараки для робітників майже на половину не готові. („Вісти", 22. 5. 1932).

КАРИКАТУРА ТОРГІВЛІ: БЮРОКРАТИЗМ І КАРТОЧКИ.

(УП) Згідно з пляном харківська область повинна була зорґанізувати 347 крамниць, Донбас 295, дніпропетровська область 240, київська 290, одеська 196 і винницька 176. З цього всього на 1. III. зорґанізовано лише 19 крамниць, але і про тих 19 не можна нічого довідатись. На ріжних нарадах у Харкові деякі за цю ділянку відповідальні чинники твердять, що цього не зроблено просто тому, що в „колгоспників" нема взагалі чим торгувати. Колгоспи сидять з невиконаними в кишенях контрактами. Преса твердить, що це ніщо інше, як „опортуністичний лівий чи правий ухил". („Вісти", 18. 5. 1932).

Раднарком Союзу постановив розгорнути по цілому Союзі, по краях та областях, спеціяльні товарові бази, які малиб улекшити постачання товарами населення. Важливим в цій постанові є факт, що всякі замовлення не сміють переходити більше, як 3 а в деяких випадках 2 інстанції. Це є отверта боротьба зі централізованим бюрократизмом, коли то нераз на якенебудь дрібне замовлення приходилось чекати місяцями, заки його в Москві затвердять. Рівнож і покупець дістав вже право безпосереднього підбору потрібного йому товару. Другою важною точкою цієї постанови є скасування централізованого державного розподілу для харчевих продуктів, цукорняних виробів, консерв (крім мясних), овочів, толетового мила, папіросів та трикотажів. Централізований розподіл залишається для готового одягу та для обуви. Харчеві картки залишаються дальше для борошна, хліба, круп, мяса, оселедців, ростинних олїів, масла та цукру. („Вісти", 14. 5 1932).

ПРИКРУТИЛИ...

(УП) ЦК постановив на 15. V., щоби комсомольців та партійників не ставити при праці на легкі роботи, як вартових, курієрів, обслуговуючий персонал тощо, як це в більшості бувало досі, а навпаки, щоби дати їм тяжку і відповідальну роботу, що дійсно приносить ко-

---

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 3. ЧЕРВНЯ 1932.

ІВ. НІМЧУК.

Про давній Львів.

Іван Крипякевич: ІСТОРИЧНІ ПРОХОДИ ПО ЛЬВОВІ. (З багатьома ілюстраціями). Накладом Товариства „Просвіта" у Львові. Львів, 1932. Стор. 165, 8°.

Кожну нову появу з ділянки краєзнавства чи так зв. реґіональної літератури можна у нас тільки щиро повитати. Зокрема кожну публікацію, присвячену історії, культурі й побутові наших міст. Тому з великим вдоволенням беремо до рук нову працю д-ра Івана Крипякевича п. з. „Історичні проходи по Львові", що її кинула на днях „Просвіта" на наш книжковий ринок.

Говорити нашим читачам про вагу таких публікацій не приходиться. Про це була вже у нас нераз мова, і це розуміє, думаємо, гаразд кожний тямучий українець. На превеликий жаль, така реґіональна література у нас щойно родиться, тоді коли в інших народів можна подибати прегарні описи-моноґрафії не тільки поодиноких міст і містечок, а навіть дрібних сіл та осель. І треба собі сказати, що як довго ми самі не візьмемося за цю працю, як довго не виповнимо істнуючої злавна прогалини своїм рідним змістом, так довго наш загал блукатиме в темряві щодо найістотніших моментів української історії, так довго наше молоде покоління буде виховуватись під впливом чужих їй змістом публікацій чужих авторів, що освітлюють ріжні події з нашої бувальщини, весь наш вклад у культуру, менше чи більше тенденційно. Словом: як довго не витворимо питомої реґіональної літератури, себто українських моноґрафій наших міст, повітів і взагалі важніших осель, так довго мусітимемо пізнавати їх з чужих джерел і в чужому освітленні.

Дотеперішній стан, себто велике вбожество такої літератури у нас, відбивається дуже сумно на національному вихованні нашого народу. Не знаючи гаразд історії найближчих нам місцевостей чи околиць — не знаємо й нашої загальної історії, не розуміємо багатьох подій і моментів з нашого минулого, не бачимо й не навязуємо дальше тої нитки, яка лучить нас з нашими попередниками впродовж цілої історії нашої Землі. Словом: ходимо наче сліпці — без провідника, без підпори.

Щож торкається Львова, який відіграв і відіграє таку [illegible] ролю в нашій історії, то тут справа остільки сумніша, що наші сусіди-поляки видали досі цілі десятки поважних наукових моноґрафій і цілі сотні популярних публікацій, присвячених його історії, культурі, поодиноким його будівлям, родам і т. д. і т. д., а ми щойно в останніх роках починаємо дещо ближче цікавитися колишньою столицею наших володарів. Заслугу тут мають у нас головно два автори: М. Голубець, якого провідник по Львові видала перед кількома роками „Червона Калина", і д-р Іван Крипякевич, що поруч інших праць про старий Львів дав нам і обговорювану саме книжку.

„Історичні проходи по Львові" складаються з 12 розділів. Це: 1) Княжий город, 2) Високий Замок, 3) Ринок, 4) Руська вул., 5) Середмістя, 6) Довкола середмістя, 7) Личаків, 8) Галицьке передмістя, 9) Від Полтви до Єзуїтського парку, 10) Св. Юр, Городецьке і Янівське, 11) Церкви княжого Львова, 12) Замарстинів, Клепарів, Голосько, Брюховичі. А в кожному з тих розділів зібрано цілу масу цікавих подробиць і фактів, переплітаних нерідко ширшими описами всяких звичаїв, обрядів та подій, що їх читаємо нині наче яку казку. Дуже добрими приметами книжки д-ра Крипякевича є її популярний, легкий виклад, а також те, що він при кожній нагоді підносить наш вклад у цілу культуру міста, наші здобутки й досягнення, не забуваючи очевидно подати, серед яких важких зусиль, труднощів, перепон і переслідувань наші предки боронилися перед наступом на їх віру й національність. А вже просто зі зворушенням прочитуємо ті стрічки, в яких змальована довголітня боротьба українського міщанства Львова під проводом Ставропигійського Брацтва проти посягань на його права, на його церкву й народність. Цінною прикметою публікації є також богатий її ілюстраційний матеріял (кількадесять знимок), який безперечно підносить значно вартість тої праці.

Очевидно — є в книжці й деякі дрібні недостачі та пропуски, в такій праці зрештою зрозумілі. Так матеріял у деяких розділах розложений не зовсім рівномірно, одні дрібні події описані ширше, а інші, важніші, часами ледви відмічені. За багато теж уваги присвячено деяким памяткам і памятникам польським, а зате сказано замало або зовсім не згадано про деякі памятки українські. М. ін. нема в книжці ніякої згадки про церковцю Н. Дому (СС. Василіянок) при вул. Зиблікевича, про город Сокола-Батька, про малювила в церкві Св. Духа пок. арт. Сосенка, про розмалювання каплиці в Дух. Семинарії пок. П. Холодним, про салю Лисенка, про масову присягу на площі св. Юра в березні 1923 р., про передмістя Сигнівку, яке належить тепер до Львова, про монастир СС. Василіянок при вул. Потоцького, про стару церкву в Кривчичах і перенесену перед двома роками прегарну бойківську церковцю з села Кривки на поля Кривчицької кольонії (церква оо. Студитів) то-що. При згадці про Янівський цвинтар подано, що там лежить понад 200 могил українських стрільців, зам. около 1.000; при згадці про колюмну Івана з Дуклі перед костелом Бернардинів не зазначено, що напис на тій колюмні історично зовсім невірний.

Одначе всі ті відмічені дрібниці не шкодять зовсім вартости книжки, яка є цінним вкладом і у нашу популярну літературу про місто Львів і тому повинна найтися в руках не тільки кожного львовянина, але й кожного українця, що любить старовину і дорожить її памятками. Авторові і Видавництву Т-ва „Просвіта", що обдарували нас такою гарною і повчаючою книжкою належиться щире признання.

—o—

рисать „радянському будівництву". Рівнож постановлено, щоби по можности уникати перекидувань комуністів з одного поля праці на друге в скорому часі, як це було досі, а навпаки, щоб їх прикріпити до одного виробництва на довший час. („Вісти", 16. 5. 1932).

Присилайте жертви на будову нагробника Іванові Франкові, який уже будується - Гроші слати до „Центробанку" на конто ч. 9003.

Господарське положення Польщі в освітленні Банку Краєвого Господарства.

Банк Краєвого Господарства так з'ясовує господарське положення держави в квітні н. р.: Загальне положення краю не змінилося. Обсервована на грошевому ринку дефляційна тенденція тревала дальше. Кредитові операції банків наслідком зменшення обігу векслів змаліли. Щадничі вклади розвивалися корисно. Курси цінних паперів знижувалися при малих оборотах.

Цілий місяць тревала сезонова звишка збіжевих цін. Поправа цін худоби приняла широкі розміри. Однак звишковий рух рільних продуктів не причинився до більшої полекші для хліборобів.

Гірничо-гутнича продукція змаліла з причини трудного збуту. Експорт вугля виказав зправді звишку, однак у краю обнижився сильно, викликуючи спадок добування вугля.

Продукція нафтового промислу обнижалася наслідком зменшеного запотребування ропних перетворів. З причини будівельного застою не поправилися замовлення в гутах. Заняття в гутах було дальше нижче ніж торік.

Звишка цін збіжа викликала деяке млинарське оживлення. Інші ділянки споживчого промислу задержали попередній стан продукції. Керамічний промисл наслідком застою будівельного руху і недостачі інвестицій урухомив тільки частинно продукцію.

Положення в торговлі не поправилося наслідком чимраз менших оборотів і лихої виплатности клієнтелі. Вартість товарової виміни зі заграницею побільшилася наслідком привозу. Надвишка привозу над вивозом дальше вдержалася.

―o―

З нагоди появи одної брошури.

Відповідь о. Теодора Савойки на Відкритий Лист д-ра В. Ільницького.*)

Рідко коли яка писана річ так подразнить людину, як моя брошура „Наша Молодь" подразнила д-ра Володимира Ільницького, адвоката в Дрогобичі („Діло" ч. 100 з 10. V. 1932). Ані я не виявив місцевости, ані не назвав нікого, ані не мав п. Ільницького на думці, а дісталося мені доволі! І це знова тільки знак, як тяжко в нас дійти до поліпшення. Не кажете нічого — нічого й поправляти. Обходите здалека або оплескуєте — лихо більшає й закорінюється. Назвете чорне чорним — лаються. І то хто лається? Боже!..

Метою брошури є: вказати свої суспільности на недостаточне углядлення виховуючого моменту в нашій громадській роботі, і віддати честь декальоґові. Нічо більше. Як вже самі дате вказують ця думка була в мене від давна, а два виступи молоді в 1931 р. дали в руки лиш нагоду.

Очевидно, що „вже в самій моїй істоті і характері", як старого фронтового, до компромісів не скорого, жовніра, лежить висловити свої думки так як висловив, так само, як „вже в самій єстві і характері" п. Ільницького лежить написати такий Відкритий Лист, як він написав. Та в тім і біда, що п. І. не відповідає на брошуру, не опрокидує думок і тез, не дає своїх, кращих, помічень і порад, а вириває кілька немилих висловів і розправляється з автором. Бо таки не установи в нас на першому місці, а люди.

Один дуже поважний священик пише мені: „Будьте так добрі і пришліть мені брошуру „Наша Молодь"... бо з тих цетатів, що якийсь там... з цієї брошури повитягав, годі судити про зміст

*) Від Редакції. Опублікувавши Відкритого Листа д-ра Володимира Ільницького до о. Теодора Савойки в справі брошури цього останнього п. н. „Наша Молодь", даємо тепер льояльно місце і на відповідь о. Т. Савойки д-рові Ільницькому. Одначе при цьому зазначуємо, що як критично ставимося до змісту брошури о. Т. Савойки, так само не поділяємо всіх думок цієї його відповіди. При цьому зазначуємо, що думки д-ра Ільницького про зміст брошури (абстрагуємо від льокальних дрогобицьких справ, які нам невідомі) для нас ближчі, ніж міркування о. Т. Савойки у брошурі та в цій відповіді.

брошури та її вартість. Таке... можна зробити і з Євангелієм". А в ті „повиривані цитати" не дали кому іншому підстави до таких висновків, які найшлися у Відкритім Листі.

Найбільший батіг — для найбільшого враження — спліл п. Ільн. на мене на кінці. Отже скажу зараз: Брошура „Наша Молодь" була зложена як стаття і вислана для „Літературно-Наукового Вістника" ще за життя пок. Михайла Галущинського, і цей „найбільш поганий і найбільш прикрий" вчинок виходив там ще поганіший. Колиж д-р Д. Донцов написав мені, що голова „Просвіти" безнадійно хорий, я вже по його смерти це місце обробив поміркованіше і видрукував у брошурі.

І що я тому винен, Паве Меценасе, що Ви бачили п. Галущинського все з піднесеними крилами, а я в березні 1931 р. бачив його таким, як у брошурі описав? Що я винен, що мій сусід, мазур, укладає для своїх дітей таку пророчисту поезію? Що я винен, що кооперативи розрапують таки члени управ і надзірних рад? Що я винен, що в селі Жулинь („Свобода" ч. 4 з 1926. р.) „крадуть усі — крім священика й учителя?" Розумію: з таких сіл адвокатські канцелярії можуть мати найбільше і то „ліпших" клієнтів. Але суспільність мусить цим явищем тривожити свою душу. Бо із неетичного матеріялу ще ніхто на світі не збудував кріпкого будинку. Мусіли передумати це явище добре польські ієрархи, коли зробили прилюдний докір своїй суспільности, хоч знали, що цей докір почує цілий світ. Бо закривання боляка — смерть організмові

Кажуть, що д-р Володимир Ільницький був колись „старорусинуючим", і українцем став не так то давно. Якщо так, то українського життя враз із його бувальщиною він ще хіба не зґрунтував, і тому до українських справ підходить з адвокатським хистом, а не з серцем. Бо серцем вичув би в брошурі „Наша Молодь" лише журбу за наше спільне майбутнє, а ніякого особистого рахунку.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 3. ЧЕРВНЯ 1932.

ЛІДА С.

Німецький пацифіст про німецького імперіяліста.

(Гінденбурґ в очах Штреземана).

(Papiers inédits de G. Stresemann).

Спомини, спогади, мемуари залляли тепер Европу. Час, богатий у переживання й події приводить завжди таке за собою. Як у крутіжі подій, так і в оцій повені мемуарної літератури доведеться колись розбиратися майбутньому дослідникові; дай Боже, щоби він умів відкинути зерно від полови!

Оцій мемуарній горячці можна приписати явище, що спомини Штреземана появилися не пізніше як два роки після його смерти. Щоправда, він думав видати їх вже за життя й навіть підписав умову з видавництвом Ульштайн, бажаючи видати перший том своєї автобіографії 10. травня 1928, у свої пятьдесятиліттні роковини. Недуга, яка підтотувала його здоровля, не дозволила йому докінчити й цього першого тому. Але здається, що мемуари писані й видані за життя їх автора носять характер літературного твору, виданого з певною метою, для означеного кола осіб. Це прилюдна сповідь із певною тенденцією — освітлити деякі факти, оправдати деякі становища, зясувати свої досягнення. Особливо тепер після всесвітньої війни, цій притичині всяких глибоких помилок, стала того роду мемуарна література майже загальною.

Але спомини Штреземана, які вийшли цього року французькою й німецькою мовою одночасно, мають інший характер. Вже їх сама назва „Документи Густава Штреземана" виявляє нам це. Його листи, статті, а головно — деннк, вібрані й упорядковані вмілою рукою, дають багато прецікавого з навіть ревеляційного матеріялу. Недавнє минуле, якого ці документи торкаються, ще таке свіже й такої великої ваги для сучасної політичної констеляції, що здається, не можна й назвати їх спогадами, а матеріялом для пізнання німецької сучасности. Це не пише великий чоловік спогади для своєї доби, але політик обдумує, комбінує, турбується, вишукує можливості для своєї роботи. Словом неначе зазираємо до кузні політичних подій, — це незвичайно актуальна книжка.

Перший том цих „Документів" обіймає в французькій версії, працю Штреземана від окупації Порурщини в січні 1923 аж до кінця 1924, приняття пляну Доза. Заповіджено другий і третій том цих спогадів, які мабуть будуть ще цікавіші, коли зважити, що зясують нам Льокарно, евакуацію Порурщини, розмову в Тоарі, вступлення Німеччини до Союзу Народів. В цьому першому томі вражають нас деякі, можна-б сказати, віщі заваги про світову економічну кризу, гітлерівський рух та постать Гінденбурґа, тоді вперше вибраного президентом Райху. Недавні вибори висунули цю постать знову на перший плян; вона неначе символізує в Німеччині рівновагу в протилежності до невдоволеного бунтарства, якому на імя Гітлер. Цікаво, як дивився Штреземан на цього ветерана, якого він випередив на два покоління у своїй політичній роботі.

Весною 1925 довідується Штреземан про евентуальну кандидатуру Гінденбурґа на президента держави, яку висунули націоналісти. Він цим затрівожений; йому, як тодішньому міністрові закордонних справ залежить у першу чергу на виглядах закордонної політики. З важким трудом розбив він коротко перед тим заходи деяких політичних кол, що ставили кандидатом Ґеслера, тодішнього міністра Райхсвери. Штреземанова славетна політика порозуміння з Францією тоді щойно наклюнувалась, і вибір міністра Райхсвери на президента видавався йому надто войовничим актом. Того самого побоювався він і з Гінденбурґом, якого ще й висунули націоналісти, та напевне, враз із монархістами впливалиб на нього, згідно зі своїми плянами. Яскравий приклад невдатнього виступу Людендорфа чимало причинився до становища Штреземана; він боявся належати і в Гінденбурґа цю спадщину Вільгельмівського чванливого мілітаризму.

26. квітня 1925 відбулися вибори; Гінденбурґ дістав 14,655.000 голосів супроти 13,751.000 голосів соціялиста Маркса. Штреземан — здивований і дещо затурбований цим успіхом. Тоді записує він до свого денника: „Несподіваний вислід. Гінденбурґа вибрали більшістю 900.000 голосів. Причиною його успіху буде мабуть те, що саксонські робітники не хотіли вибирати представника капіталізму, а демократи південнонімецькі кандидата центру. З другого боку дуже можливе, що імя Гінденбурґа зробило своє враження на юрбу. Лишається тільки перечекати, як маршалок візьметься за справи і чи ми побачимо висліди, яких на чужині побоюються, або може й сподіваються."

Штреземан стрічає Гінденбурґа щойно 12 травня 1925 на офіційному принятті у канцлера Лютера. Ось що пише він про цю зустріч:

„Велика подія цього тижня вже відбулася: Гінденбурґ почав урядувати. Ми зустрілися сьогодні з ним у канцлера. Дуже добре враження. Немає пересудів ні з одного боку, ні з другого. Гінденбурґ виглядає імпонуючо своїм масивним складом тіла, своїм велитенським ростом. Його обличча неначе викуте й непорушно спокійне. У цій хвилині не маю враження, начеб він дав себе провадити якійсь камарилі; бодай не зробить він цього свідомо. Він — німець часів Вільгельма І. а не Вільгельма II. і напевне схоче бути презідентом конституційним.

„Промови, які він виголосив з нагоди своєї присяги й підчас приняття ріжних делегацій, подобаються мабуть більше лівиці, як правиці. Колиб дещо там змінити, міг би й так само висловитися Маркс. Коли він поводитиметься так і надалі, його вибір стане вдатним ходом, тому що в цьому випадку уряд опиратиметься на піддержці цілого народу від правиці до лівиці. Якби вибрали були Маркса, опозиція націоналістів затрівожилаб чужину. Він задержав попереднього державного секретаря Майснера і не приняв нового службового старшини; це розчарувало дуже тих, що сподівались допускати тепер до уряду лише людей із своєю націоналістичною печаткою".

(Докінчення буде).

―o―

Не знаю, де Ви, Пане Меценасе, були під хвилю великих, хоч і безуспішних зусиль: чи там, де лилася кров наших Найкращих, чи в засіллю в Національній Раді в Станиславові, чи таки трудилися в Дрогобичі. Але не ображайтеся, що станиславівські Національні Збори я назвав „парляментом"... От Ви взяли мене цілого в лапки, коли звете глухопровінціональною „великістю". І я не ображуюся. Ваша воля. Чи то одному на світі я або Ви, або ми оба не подобалися? На милування нема силування. Але не вкладайте в брошуру того, чого там немає.

А там нема зовсім того, щоби я чимнебудь хотів поннзити мужицький стан, або навіть образи тих, тай ще визначних, що з того стану вийшли. Я сам мужицька дитина. Родом з Любичі Княві. Але саме тому, що повних 60 літ дивлюся уважно на мужицьку хату, маю право нині щось сказати. І кажу: З дробленням грунту роздроблюється й мужицька честь. Давня постава моїх незабутніх рідних батьків і моїх односельчан, давня гордість тих мужицьких піднесених голов, давня зарозумілість на свою сукману й відпорність на зневажливе відношення до „міщанського фантя" — усе те в нинішніх мужицьких хатах вже майже незнане. Ні одна мужик не хоче нині бути мужиком (бодай я такого не стрінув), і бодай чорною латкою на чертім лікті хоче підтягатися до тих, що в чорнім. Давня самопошана впала, і нинішня мужицька хата здебільшого не дає своїм дітям ніякої етичної підстави. А чейже раз треба собі вже сказати: Або тих мужицьких недобитків перевиховаємо на аристократів і на тому мужицькому загоні збудуємо власну хату, або не збудуємо її вже ніколи. Без цього земельного фундаменту зможемо при найбільших зусиллях хіба лише зміняти пана над собою, але нічого більше.

Пан Ільницький дивується, як можна бути членом УНДО і критикувати УНДО. Можна, Пане Меценасе! Тільки Ви ще молодий партієць і хочете відкривати Америку. Хто стоїть при програмі, а не чіпить при рукаві, той розуміє, що соломою не лупають скали, і по безуспішних, так сказати, внутрішніх заходах або плюне на все й відсунеться на бік, або перейде до такої критики, яка дасть йому більше надії на успіх. Але чи критика за промахи в громадській ділянці мусить відбирати вже й честь? Чи промахи для ідеї те саме, що промахи для кишені? Чи заперечите, що не робить ошибок тільки той, хто нічого не робить?

А ось у брошурі „Наша Молодь" чимало прикрого припало п. Д. Паліїву. А всеж я поважаю його дуже і таки великі надії покладаю на нього, як і на д-ра Степана Витвицького. Докоряю УНДО-вію, але проте ціню високо голову УНДО, д-ра Д. Левицького, який правдиву жертву зі себе робить, що дає себе вибирати на керманича. Така вже наша дійсність, бо нераз таке буває, що: в баюру тягне хто інший, а відповідальність несе хто інший. Але не поможе: до уздоровлення треба перти всіми засобами, хоч би й сім громів кидала на вас ця — найбільш претенсіональна і, на жаль, найбільш чисельна — громада „демократів", що їх В. Липинський „кунксами" називає.

Отже так. Пане Меценас, в приватних справах лишім собі свободу, але в громадянських биймо себе, биймо, аж поки не станемо кращою. Тільки *правда* має право на охорону. *Брехня* ні. Великою чеснотою є милосердя. Але ще більшою: справедливість. Незавинена матеріяльна руїна і завинена — не все одно. Ратувати легкодухів тай ще може з покривдженням народньої установи — вчинок розкладовий, нетичний, для молодого покоління згіршуючий. Така моя думка.

Колиж Ваша інша, а до того, коли Ви і цілу брошуру уважаєте для молоді шкідливою (за старших, видно, вже не боїтеся), то остає Вам одно: написати власну брошуру, виявити свою ідеольгію, показати молоді кращу, певнішу дорогу до осягнення нашого спільного Ідеалу. І якщо зорганізована молодь ту Вашу програму прийме за свою, тоді я приїду до Дрогобича і Вам за те подякую. А таку брошуру міг би п. Ільницький написати, бо видно в нього талант не лиш адвокатський, а й прокураторський. І мабуть найшов би на це час, якщо залишив би односторонні студії над Горацієм. Бо цей старий римлянин мав прегарні думки і ради. Між ними є не тільки поезія: „Beatus, qui procul negotiis...", але й здорова проза: „Si tacuisses..." І не вадилоб людям мати на увазі і цю прозу.

Маю надію, що після тієї ясної виміни думок між мною і д-ром Володимиром Ільницьким у громадянських справах вже більше не буде ніяких розходжень.

о. Теодор Савойка.

Родичам, що мають дітей до шкіл, під розвагу.

Нові шкільні розпорядки ввели родичів у чималий клопіт. Де дати дитину по четвертій клясі вселюдної школи, коли першої гімназійної немає, а українських шкіл з пятою і шестою клясою є в нас так мало, а ще й до того **нікого з провінції** до школи Шашкевича у Львові не приймуть.

У тому скрутному положенні родичів приходить їм у допомогу Мала Семинарія у Львові, вул. Сикстуська ч. 39а, яка в шкільнім році 1932/33 отвирає попри сему і восьму клясу ще й першу і другу клясу гімназійних курсів клясичного типу з узглядненням научного пляну пятої і шестої вселюдної школи, що далоб змогу перейти до першої кляси (давнішої третьої) гімназійної.

Домівка Малої Семинарії находиться в середині міста, доїзд трамваями з перестанками коло головної почти догідний, кляси великі, просторі, гігієнічні. Учительський збір складається з першорядних кваліфікованих учителів середніх шкіл, опіка над дітьми старанна та дбайлива.

Для родичів особливо з провінції є й те догідне, що при Малій Семинарії є також дешевий виховавчий інтернат, знаний з взірцевого ведення молоді у християнськім дусі і з добірного харчу.

Вписи на гімназійні курси двох нижчих і двох найвищих кляс і зголошення до інтернату приймає управа вже від дня першого червня. Шкільна оплата низька, щоби лише покрила найконечніші видатки, злучені з веденням чи школи, чи інтернату.

Після зміни німецького уряду.

Голоси німецької преси.

БЕРЛІН. 1. VI. ПАТ. Преса обговорює шанси нового творця німецького кабінету фон Папена. „Форвертс" заявляє, що уряд національної концентрації це уряд інфляціоністів. Небезпека грозить заграничній політиці, валюті та суспільним обезпеченням. Уряд фон Папена це перший етап до абсолютної фашистівської диктатури. „Берлінер Таґеблят" називає кабінет фон Папена урядом баронів.

Голоси англійської преси.

ЛЬОНДОН. 1. VI. ПАТ. Льондонські часописи, обсервуючи поручення місії створення німецького уряду фон Папенові, подають ревеляційні й компромітуючі подробиці з діяльности Папена підчас війни, коли він був військовим аташе у Вашинґтоні. Пишуть, що Папен брав участь у фальшуванні пашпортів, приготовлюванні бомбових замахів і старався унерухомити американські фабрики муніції, що працювали для антанти, наслідком чого на домагання Вашинґтону мусіли його звідтам відкликати з кінцем 1915 р. „Дейлі Телеґраф" пригадує теж ролю Папена як бунтівника до протианґлійських повстань в Ірляндії та в Індіях.

Враження в Америці.

НЮ-ЙОРК. 1. VI. ПАТ. Уступлення канцлера Брінінґа викликало у Вашинґтоні велике занепокоєння. В офіціяльних колах побоюються, що прихід ґітлерівців до влади утруднить політичне й господарське відродження Европи.

Французькі настрої.

ПАРИЖ. 1. VI. ПАТ. Міністерська криза в Німеччині не зробила ніякого враження на паризькій біржі. В деяких колах вістка про димісію Брінінґа викликала радше почування великої полекші. На їхню думку краще мати діло з урядом чисто націоналістичним, який говорить отверто, чого хоче, ніж з кабінетом про око умірковании. Програма майбутнього французького уряду дасться тим лекше устійнити, чим менше законспірована буде німецька політика. Фінансові кола здають собі з того справу, що німецькі аґрарники, яких маєтки обтяжені довгами, і представники тяжкого промислу, який залягає з заплатою доходового податку, прямують до інфляції марки. Обниження курсу марки малоб вплинути додатно на німецький експорт.

—o—

Фінансові реформи Америки.

ВАШИНҐТОН, 1. VI. ПАТ. Сенат приняв 72 голосами проти 11 проєкт закону, що запевнює державному скарбові доходи у висоті 1 міліярда долярів. Президент Гувер підпише цей проєкт з кінцем цього або з початком майбутнього тижня. Одночасно сенат приняв резолюцію, що передбачує зменшення податків. Спеціяльна комісія рішила зменшення платень на 10 прц. Це головна надзвичайна постанова, що має зменшити видатки на 238 міліонів долярів.

—o—

По широкому світі.

В Берліні прийшло в роковини бою під Скаґерраком до великих ґітлерівських демонстрацій, в часі яких обкидали поліцію камінням а поліція відповіла сальвою, ранячи кілька осіб.

На основі офіціяльного списку жертвою релігійної боротьби між гіндусами і магометанами в Бомбаю в останніх двох тижнях впало 200 убитих і понад 2 тисячі ранених.

В недільних заворушеннях в ріжних еспанських містах було 11 убитих і 53 тяжко ранених.

—o—

Панґальос на вигнанні.

АТЕНИ. 1. VI. ПАТ. Рада безпеки засудила ґенерала Панґальоса на вигнання, призначуючи йому остров Корфу як місце побуту. Три інші особи будуть заслані на острови грецького архипеляґу. Панґальос має ще право відкликатися від цього рішення.

ОСТАННІ ВІСТИ

НОВИЙ НІМЕЦЬКИЙ УРЯД.

БЕРЛІН, 1. VI. ПАТ. Фон Папен предложив през. Гінденбурґові таку лісту нового уряду: міністр вн. справ фон Ґайль, райхсвера ґен. Шляйхер, господарка проф. Вармбольд, прохарчування та комісар сх. справ фон Бравн, почта й комунікація президент краєвої дирекції залізниць у Карльсруге Ельц фон Рібенах.

Президент лісту затвердив, іменуючи фон Папена канцлером нового уряду. Дальших міністрів іменують завтра, як вони приїдуть до Берліна.

Уступить президент Держ. Банку.

У звязку зі зміною кабінету появилися чутки, що небаром уступить президент держ. Німецького Банку Лютер. Його місце займе наново д-р Шахт. Цю зміну лучать із можливістю інфляції, якої прихильником уважають д-ра Шахта.

ПРОЦЕС БУВШ. ПОС. ПАЛІЄВА.

13. червня починається перед львівським судом розправа проти бувш. посла й берестейського вязня ред. Паліїва, обвинуваченого в держ. зраді.

ЗАСУДИЛИ ҐІМНАЗИСТА.

У Львові закінчилася розправа проти ученика 7-ої ґімн. кляси Вол. Крука, обвинуваченого в цьому, що летючку ОУН., яку підняв у церкві на панахиді за душу Басарабової, післав свому братові в Лодзі, який там служив при війську. У листі м. і. писав про українські петиції до Ліґи Націй.

Присяглі судді затвердили питання про ширення ненависти, погорди до держави та злочину обманства (намовляв брата, щоби з почт. марки усунув печатку й ще раз ужив її). На цій основі трибунал засудив Крука на 6 місяців вязниці з припиненням виконання кари. Боронив адв. д-р Старосольський.

СМЕРТНИЙ ПРИСУД.

СТРИЙ, 1. VI. ПАТ. Наглий суд засудив шевця Йос. Хировського (який вбив свою жінку та кинув її на зал. шлях) на кару смерти (шибеницю). Оборона просила в президента держави помилування для засудженого.

БУРЕВІЙ НАД СТРИЄМ.

СТРИЙ, 1. VI. ПАТ. Вчора вполудне серед гарної погоди перейшов нараз над тут. ринком буревій, розкинув страґани та крам на кількасот метрів. Буревій, що лютував яких 5 хвилин, був такий сильний, що перевертав прохожих. Шкоди великі.

—o—

Біржа.

Гроші.

Доляр Зл. Д. 8.85, Бельгія 124.39, Голяндія 360.50, Льондон 32.76, Нюйорк тел. 8.88.4, Париж 35.06, Прага 26.34, Швайцарія 174.07, Берлін 2.10.85.

Збіже.

Пшениця двірська 28.50, 29.50, Пшениця збірна 26.—27.50, жито 26, 26.25, ячмінь дв. 20, 22, ячмінь на мливо 15.50, 16, овес гал. 21.50, 22.50, овес замоклий 19, 19.50, кукурудза рум. 20, 21, фасоля біла 19, 21, фасоля краса 28, 29, горох ліп Вікт. 28, 30, горох пол. 23, 24, гречка 16.50, 17.50, просо 22.50, 23, мак синій 100, 110.

НОВИНКИ

— **Проф. Ів. Боберський** виїхав, як повідомляє „Канадійський Фармер“ із Вінніпегу, щоби відвідати европейські українські центри та свою батьківщину. Як один з піонірів сокільської ідеї серед українського громадянства та найбільше заслужений організатор львівського Сокола, проф. Боберський положив неоцінені заслуги для справи надбання площі Сокола-Батька у Львові для вжитку української львівської громади.

— **Світло на міських домах.** Міністерство внутрішніх справ виготовило проект розпорядку про обовязок освітлювати доми по містах. Всі будинки і мешкання, положені при вулицях, площах і публичних дорогах мусять мати при головних входових дверях ліхтарку з означенням назви вулиці та числа дому. Постаратися за це мають власники домів.

— **Обнижка чиншів у міських домах.** Львівський магістрат рішив обнизити на 15 проц. чинші в міських домах, почавши від 1. ц. м. Справа має ще перейти крізь ухвалу міської ради.

— **Нова тарифа для автодорожок,** ухвалена львівським магістратом, не входить в життя з днем 1. ц. м. тому, що власники автодорожок внесли до воєвідства рекурс проти наказаної знижки.

— **Любка Колеса в радіо.** Радіостація в Ляйпціґу (филя 259,3) передаватиме в пятницю, 3. червня, в год. 20.15 Симфонічний концерт нашої артистки Любки Колесса.

— **Бойківщина в американському радіо.** Інтересний відчит по англійськи та по українськи почули мешканці Нюйорку 8. травня ц. р., слухаючи радія зі стації „Даблю О Ві. Прелегент, громадянин Мирон Сурмач, запопадливо позбирав всі матеріяли про Бойківщину, а то: краєвиди, звичаї, історичні спомини та великих людей, що походять з Бойківщини. Крім того бойківська музика представила бойківські мельодії на інструментах та у співі („бойківські коломийки“). Лекція про Бойківщину це одна з черговах лекцій з української етнографії, яка появляється на радіо кожної неділі заходами українського базару „Сурма“ в Нюйорку.

— **Перемога українського силача.** Українська преса з Нюйорку приносить вістку, що на тамошній спортовій арені змагався 12. м. м. український силач Юрко Зринів зі скандинавцем Карлом Гансоном. Судля проголосив переможцем Зринова, що боровся зразково, без ніяких „триків“, якими користуються звичайно американські силачі.

— **Відложений страйк.** Наслідком інтервенції інспекторату праці у Львові заповіджений на 1. червня ц. р. страйк друкарів відложили. Як предклюзійний речинець до ведения переговорів визначено суботу 4. ц. м. Якщо до цього часу не прийде до нової умови, друкарі проголосять страйк.

— **Вінчання у вязниці.** В карній вязниці Бриґідках у Львові відбулося вінчання вязня Давида Вайса, засудженого недавно в Рівнім за комунізм на 12 літ вязниці, з ґімназійною учителькою Ірмою Штеґерівною, що перебуває на волі. Вінчав їх рабін д-р Фрайнд а свідками були два вязничні урядовці. Після вінчання начальник вязниці позволив новоженцям на одногодинну розмову. Дальшу кару Вайс буде відсиджувати в дрогобицькій вязниці.

— **Арештування комуністів.** Поліція в Бережанах перевела 30. травня ц. р. масові ревізії серед молоді й арештувала кільканацять осіб. Між арештованими є кілька ґімназистів. Назвища держать в тайні. Арештування стоять у звязку з викриттям у лісі районової конференції КПЗУ, в якій брали участь члени партії та делеґати Центрального Комітету КПЗУ.

— **Градова буря** перейшла над Ланчином пов. Надвірна і знищила 120 морґів жита, 5 морґів фасолі і морґ конопель.

— **Наглий суд** розпочався 1. ц. м. в Стрию над 25-літним шевцем Йосифом Хировським. Він по звірськи убив свою жінку Марію і трупа положив на залізничому шляху, щоби виглядало на самоубивство. В часі ревізії найшли в його мешканні закривавлену сокиру. Хировський признався, що бив сокирою жінку по голові. Потяг відрізав убитій обі руки.

— **Дрібні вісти.** З Варшави вилетіли пільот Т. Карпінський і інж. Віґура до Чехословаччини, Австрії, Югославії, та Мадярщини, щоби зложити візити аероклюбам тих держав. — Стан. Дзеціняові вкрали в трамваю у Львові портфель зі сумою 2.000 зол. — В Губичах біля Ляцка пов. Добромиль найшли тіло лісного сторожа Василя Гаваня, якого хтось застрілив.

— **Самогубство молодого подружжа.** З ріки Газелі добули тіла двох молодих людей, звязаних шнурами та обтяжених камінням. Показалося, що це чоловік і жінка: 25-літний студент університету з Варшави Бенціон Дубнов і його 21-літня жінка Сара, родом із Яс. З Варшави вони виїхали перед кількома днями.

— **Страшний порахунок.** В канцелярії почтової агенції в Панівках біля Рибнику 31-літний листоноша Йосиф Януш застрілив з револьверу управника тієї агенції Альойза Солтиска, після чого відобрав собі теж життя. Слідча влада замкнула й опечатала почту.

— **Втікають з більшовицького „раю“.** Біля села Милятин, як повідомляють із Рівного, перейшло радянську границю 12 селянських родин з дітьми, між ними одна родина з 5 дітей. Оповідають, що втікли з більшовицького раю з причини неможливих життєвих умовин. Один з них був засланий на Сибір, звідки втік і вернувши до своєї рідні, втік до Польщі. А що перед двома місяцями з їх околиці перейшло до Польщі двох православних священиків, то більшовики арештували всіх православних і католицьких духовних, які ще залишились були в околиці, і запроторили їх в тюрми в глибині Росії.

— **Землетрус.** На Сицилії та Калябрії відчули сильний землетрус. Подробиць покищо нема.

— **Культурно-освітній курс.** В пятницю 3. червня в год. 20. в харчівні Акад. Дому відбудеться виклад п-ні Н. Дорошенко „Праця живої бібліотеки над вихованням читача“ часть I.

— **Випродажа картин (переважно дрібних) Івана Труша** в робітні артиста при вул. Обзодовій 12 відбувається в суботу від год. 14. до 19. і в неділю від год. 8. до 19. Закуп картин звиджуючими робітню не є обовязковий. Характер малюнків не склеповий здебільша уже і по своїй темі. Торговці малюнками із закупу виключені.

ВІДГУКИ ДНЯ.

За власне подвіря.

Там десь у далекій, великій Канаді живе чоловік, до якого лине часто моя думка. Що було-б, якби не вродився він у галицькім селі, не перенісся потім до Львова і не почав... розсмішувати до сліз декого з передвоєнної української суспільности...

— Купуймо по метрові спортову площу!

— Ґа-ґа-ґа-ґа!

— Хі-хі-хі-хі!

— Ойойой, не витримаю. Площу?! Ги-ги-ги. По метрові?! Ха-ха-ха... Довкола Львова вигонів, пасовиськ, неужитків — скільки душа забажає. Хоче хтось бігати з висолопленим язиком, скакати як цирковець, кидати списою чи копати мяч — будь ласка, йди собі на чотири вітри, за місто і бігай, скакай, кидай та копай.

Але на щастя знайшовся гурток ентузіястів, що піддержав цей гумористичний помисл і довів до закуплення площі.

Площі на імя: „Сокола-Батька“.

Чоловікові на назвище: Боберський.

Гуртов ентузіястів: 50—100.

І тепер уже ніхто не сміється, і тепер уже ніхто не радить іти на вигони, і тепер уже кожний знає дорогу на площу.

Не сміється, бо нема з чого, не радить іти на вигони, бо всі вигони викуплені спортовими товариствами, знає дорогу на площу, бо вже нераз чимчикував... попри неї.

Навіть ті, яким колись тріскав очкур від сміху. Нині гордість розпирає їм камізельку на вид найкращого у Львові спортового майдану.

Не тільки найкращого, але й одинокого.

Поляки і жиди придбали за той час около двацять, а ми крутимося коло одного і то ще не зовсім заплаченого.

З тією заплатою трохи клопіт, але хто знає — може. Може при перекопуванні городу, якийсь щасливець знайде горнець із червінцями, а тоді хто знає, чи посунеться майдан до самого Стрийського парку.

Каже дехто, що можнаб купити ще й іншими способами.

От наприклад:

Уладжує Сокіл-Батько в найближчу неділю сокільське свято. Українці Львова почули про це.

— Ходім нині на площу. Подихаємо свіжим воздухом, подивимося на свято... Певно вступ не дорогий, а хочби — варто, бо гарна ціль.

І пішли. Не кілька соток, а кілька тисяч і не через паркан, а таки крізь браму, з білетами в руках.

Сокіл-Батько тоді — кілька тисяч золотих до кишені, а потім — гляди і вже паркан поїхав у сторону Стрийського парку. Поїде так пять, шість разів і — спокій. А за семим — огорожа, а за осмим — перебудова, направа уладження.

А за девятим:

— Народи цілої кулі земної! Приїдьте, погляньте, нація ми, чи ні.

Приїдуть і скажуть, що так...

Галактіон Чіпка

З театру.

Театр Ріжнородностей: „БУРАШОНОВІ КЛОПОТИ“, комедія на 3 дії Льорана Доає.

Герой цієї комедії, молодий аптикар, специяліст находити та реклямувати ріжні ліки на ріжні недуги, які проминають негайно, коли пацієнт вірить у них, а головно коли й без них був би здоровий. Цей добродій знесиленого людства, запрацьований зранку до ночі у насолоді своєї праці та матеріяльного успіху, не має щастя; ви вже догадались: у Парижі нещасливим звуть того, що не має щастя до жінок. Чи не має він щастя до жінок тому, що працює зранку до ночі, чи працює зранку до ночі, щоби потішити себе, що не має щастя до жінок... — про це він сам не подумав. І тому саме тоді, коли він переконаний, що поладнав цю дилему як фільософ, на його голову падуть страшні несподіванки.

Нема страшнішої несподіванки для аптикаря, як паде в ціні камфора, потрібна йому до його найкращих „специфіків“ і паде жінка, щезаючи як камфора. А коли мужчина, що не має щастя в подружжі, жениться негайно вдруге, те можна уявити собі, скільки сміху мають його зловтішні ближні. Загальна мудрість каже, що муж буває так довго щасливий, доки не знає, що жінка його зраджує. Дотепні французи показують нам випадки, що бувають навіть серед немудрих такі фільософи, які находять щастя, знаючи про зраду своєї жінки. Саме тоді на їхня мудрість починає до нашого сміху додавати симпатію для їхньої вдачі.

Тільки французи вміють із такою легкістю, яку бачимо в цій безжурній комедії, вивести стільки веселих типів і прекомічних ситуацій. Після таких пєс розуміємо, чому парижани, забуваючи про всі клопоти сучасного життя можуть спокійно казати, що байдуже чи Гітлер прийде до влади.

Виконавець заголовної ролі Зніч, дав нову першорядну креацію. **м. р.**

—o—

Дрогобич.

З місцевого культурного життя.

Рухливий „Дрогобицький Боян“ дав знову ряд імпрез. Цієї рухливости надає Т-ву досить щасливо дібраний виділ та диригенти, а передовсім голова проф Сольчаник, що муравлиною працею від ряду літ причинився до розвою „Бояна“ та своїм тактовним поведенням піддержує звязок між т. зв. молодими й старшими, а також між т. зв. інтеліґенцією й т. зв. неінтеліґенцією. Недавно ще писалося в „Ділі“ про репрезентативний концерт „Бояна“ з початком квітня, а вже за кілька день виступає знову „Боян“ зі своїми точками на Святі „Просвіти“. Дня 29. квітня у Велику Пятницю показався „Боян“ дрогобицькому громадянству знову з новим репертуаром, а саме з концертом псальмів. Численна публика, головно чужа не мала слів похвали для нашої церковної музики, а ще більше для хору й диригентів.

Іншою самостійною імпрезою „Бояна“ була вистава комедії „Гріхи молодости“ дня 7. жовтня ц. р. Міщанська гра дібраного збору аматорів перевищила сподівання. Дохід був призначений на хорого артиста Коссака. Врешті завдяки невтомній енергії голови Т-ва та диригентів влаштовано 15. травня Свято Шевченка в салі української гімназії. Промову виголосив дир. Бараник.

Признати треба, що від репрезентаційного концерту хор поступив знову вперід під оглядом техніки й викінчення нюансів.

Одначе всюди є своє „але“. Громадянство своєю відсутністю на останніх імпрезах „Бояна“ дало наглядний доказ: 1) як цінить мистецтво взагалі, а зокрема мистецтво своєї власної організації, „Бояна“, що здобув признання далеко поза межами Дрогобича; 2) як оцінює заслуги артиста-співака Коссака, що своє життя й здоровля поклав на жертівнику мистецтва якраз для свого громадянства. (Чистого доходу було для нього 4.50 зол., словами: чотири й пів зол.); 3) як розуміє вагу культу Шевченка для мас та взагалі як розуміє самого Шевченка.

Цікаво, як можна підійти під смак дрогобицького громадянства. Наші театри й співаки оминають уже Дрогобич, знаючи, що звідси треба виїхати з дефіцитом, місцевий „Боян“ не має ніякої підтримки ані моральної ані матеріяльної. Поляки, що винаймили салю Сокола, не могли вийти з дива, коли голова „Бояна“ просив підчас вистави знижки за салю, вказуючи на факт, як наше громадянство так піклується долею Коссака і вони зрозуміли більше справу, бо опустили

ціні за салю коло 20 зол. Якби не те, то треба би було до вистави ще доложити. Справді сором!

Членів „Бояна" це сильно зneохотило. І якщо громадянство запрошує „Бояна" до участи в святі „Просвіти", Рідної Школи, в Святі Матері або в уладженні свята Мазепи і т. п., то виділ „Бояна" буде мати великий клопіт, як після останніх імпрез удержати охоту і витревалість боянистів у праці, яку вони проявляли досі. Дрогобич переживає якусь хоробу, яку можна би назвати морбус Дрогобиціензіс або мистецтвофобія. Один із старшого громадянства, коли йому принесли білети „Бояна", відповів: Не куплю, бо маю в радіо ліпші концерти. Інший знову сказав: Я чув в Італії концерти не такі, от як в опері Ля Скаля. Чи це відповіди свідомих членів нації? Треба додати, що ті громадяни, одні з найкраще ситуованих.

Такі факти характеристичні для взаємин старшого громадянства з молодшим, бо члени „Бояна" переважно ще молоді люди, повні розмаху. На їх запал ллється поволи холодну воду без їх вини, бож не було випадку, щоби „Боян" не станув на заклик громадянства до помочі в праці. Одинока рада для „Бояна" — здобувати терен поза Дрогобичем: в Самборі, Стрию, Бориславі, Трускавці і ін. Як зачувати, справді „Боян" вибирається в найближчих днях до Самбора з концертом, а до Борислава з виставою.

Обсерватор.

СПОРТ.

СИТКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

В неділю, 29. м. м. почався „День Українського Спортовця" у Львові ситківковими змаганнями на токах Акад. Дому. Вислід їх такий: УССК — ЛКС 4:1. Поодинокі стрічі: Струмінська (ЛКС) — Федаківна (УССК) 6:4,6:2; Сасик (УССК) — Ліщинський (ЛКС) 6:1, 6:1; Дрогомирецький (УССК) — Дзерович (ЛКС) 6:2, 4:6, 7:5; Сасик, Дрогомирецький (УССК) — Рожанковський, Ліщинський (ЛКС) 4:6, 7:5, 6:3; Струмінська, Ліщинський (ЛКС) — Федаківна, Сасик (УССК) 10:8, 3:2 і відступили.

КОПАНИЙ МЯЧ.

СТАНИСЛАВІВ. **Єдність — Пролом 1:0 (0:0).** Несподівана програна Пролому за мистецтво з найслабшим противником у станиславській Б-клясі.

ДЕЛЯТИН. **Гасмонея — Прут 12:2.**

БІБРКА. **Сокіл (Бібрка) — Блакитні (Глібовичі) 2:2 (1:1).**

ВІДЕНСЬКИЙ КОПАНИЙ МЯЧ.

Історія мистецтв і змагань за чашу. — Популярність та оцінка передових дружин і грачів Відня. — Успіхи австрійської репрезентації. — Гуго Майзль.

Правильні мистецтва копаного мяча розіграються у Відні вже від 1910 року, коли-то 4 роки з черги (до 1913 р.) мистецтво добув Рапід. В 1914 — мистцем ВАЦ. У рр. 1915-17 правильні розгривки не відбулися з причини світової війни. Першим повоєнним мистцем (1918) був ФАЦ. В рр. 1919-20 Рапід, 1921 Спортклюб, 1922-23 Рапід, 1924 Аматори (пізніше „Австрія"), 1925 Гакоаг, 1926 Австрія, 1927-28 Адміра, 1929-30 Рапід, 1931 Вієнна. Як бачимо, найповажнішу ролю в мистецтвах відограв Рапід, який на 19 літ усіх змагань аж 10 разів добув мистецтво. Цьогорічні розгривки зближаються до кінця і найправдоподібніше мистецтво добуде Вієнна або Адміра.

Змагання за австрійську чашу датуються щойно від війни — від 1919 року. Найбільше разів добула цю чашу Австрія (4), яка вже 8 разів була у фіналі. 3 рази добув її Рапід, по 2 — Вієнна й Адміра, по 1 — ВАФ, Спортклюб і ВАЦ.

Найбільшу популярність мають отсі 5 дружин: Рапід, Австрія, Адміра, Вієнна і ВАЦ. До-недавна зараховувався до них і жидівський Гакоаг, який тепер підупав.

Найпопулярніші змагання — традиційні „дерби" Відня — це кожночасна стріча Рапід — Австрія, коли-то число видців, без огляду на ситуацію в мистецтвах чи іншу вагу цих змагань, доходить до 50.000. Обі ці дружини творять зовсім протилежні школи копаного мяча. Гра Австрії визначається незвичайною технікою, знаменитим опануванням мяча, прецизійним і точним викінченням та взагалі незвичайною ефектовністю й елеґантністю, через що доходить просто до артизму. Зате Рапід грає якнайпростішою системою і прямує найрадикальнішими засобами до перемоги. Гра його тверда, завзята, незвичайно амбітна, скора й рішуча, без вищих комбінацій, виказалася дійсно неабияк корисною, чого найліпшим доказом є 10-тикратне мистецтво держави, добуття чаші Австрії (тричі) і серед. Европи (1930).

Дальші два найліпші клюби Відня: Вієнна й Адміра є щодо способу гри незвичайно влучними відбитками своїх великих попередників. Вієнна нагадує своєю „коронковою" грою Австрію, а проста гра Адміри є подібна до гри Рапіду. Адміра може тепер почванитися найкращим в Австрії нападом, а спеціяльно лівою стороною: Шаль (найліпший стрілець Відня) і Фогль. Зате ВАЦ має незвичайно солідну оборону, себто найліпшого тепер воротаря Европи Гідена та оборонців: Сесту і Бехера. Пять вище згаданих дружин належать до найвищої европейської так зв. екстра-кляси.

Склад репрезентації Австрії, який останніми часами майже не змінюється, виглядає ось-так: воротар — Гіден, оборона: Райнер — Блюм (Вієнна), або Сеста чи Шрамзайц. Поміч: Мокк (Австрія), Гофман (Вієнна) і Навш (Австрія), напад: Цішек (Вакер), Гшвайдль (Вієнна), Сінделяр (Австрія), Шаль і Фогль (Адміра). Успіхом цього складу є 8 з черги перемог над: Шотляндією (5:0), Чехословаччиною (2:1), Німеччиною (6:0 і 5:0), Швайцарією (8:1), Францією (5:1), Італією (2:1) і Мадярщиною (8:2), при чому ані одної програної. Найпопулярнішим змагуном є Сінделяр — найліпший тепер під'їзник Европи. Славний воротар Гіден є мало популярний і майже нелюблений з причини своєї гордої вдачі та бутальної гри.

Пишучи про віденський копаний мяч, слід згадати про найважнішу в австрійському спорті особу, футболевого диктатора — **Гуга Майзля.** Колишній репрезентаційний грач Австрії — тепер 50-літній „доктор футболю", капітан та ґенеральний секретар австрійського й міжнародного союзу копаного мяча, є тепер найліпшим у світі знавцем футболю. Майзлеві, творцеві австрійського професіоналізму, завдячує у великій мірі віденський копаний мяч свою теперішню славу та домінуюче становище на міжнародній спортовій арені.

Т. Д.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 1.VI. 1932 р. за масло експортове та десерове пріма 0·00 зол., за літру молока 20—21 сот., літру сметани 1·00 зол., кущ яєць 3·50 зол.

Масло 30. V. і 31. V. по 2·30 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр.

Четвер, 2. VI. год. 7.30 веч. „Слідство".

Театр Ріжнородностей.

Четвер, 2. VI. год. 8. веч. „Бурашонові клопоти".

Кіна.

АПОЛЬО: Пат і Патахон як винахідники пороху.

КАСІНО: „Чужим вільно цілувати" (Норма Шірер).

КОПЕРНИК: „Д-р Джекиль і мр Гайд" та Вбивство през. Думера.

ЛЕВ: „Коли вибила північ" і „Невловима ватага" (Гут Ґібсон).

МАРУСЕНЬКА: „Д-р Джекиль і мр Гайд" та Вбивство през. Думера.

МІРАЖ: „Спокуса" (Ґрета Ґарбо).

ОАЗА: „Хресні батьки", „Серце на якорі".

ПАН: „Чотирьох із леґії".

ПАЛЯС: „Тайна Габсбурського двору".

ПАСАЖ: „Панцирне авто", „Пропала жінка".

ПРОМІНЬ: „Кров на піску".

СОНЦЕ: „Поліцмайстер Тагеев".

СТИЛЕВЕ: „Тарзан", володар джунґлів".

УТІХА: „Маски", „Тайна чорного провалля".

ХИМЕРА: „Співачка зі завулка".

Програма радіо.

Пятниця, 3. травня 1932.

Кенігсберґ (217,1) 13.05, 16.30 Концерт, 19.40 Мозартів вечір, 20.50 „Цітра" песа Раб. Тагора. **Ляйпціґ** (259,3) 20.15 Симф. концерт Любки Колесси, **Бреслав** (325) 21.10 Амер. музика, **Льондон** (356,3) 23.00 Трансм. з Америки „Бродвей", **Штутґарт** (360,6) 20.30 „Щоденні отруї" вес. вечір, 21.15 Симф. концерт, **Гельсінгфорс** (368,1) 18.40 Спів. Ем. Мантіля, 19.05 Хор, **Букарешт** (394,2) 20.30 Рум. та релігійні пісні, **Білгород** (430,4) 19.30 Нар. пісні, Міляна Тімотич, **Стокгольм** (435,4) 17.20 Оп. арії й шлягери, Функіст, 20.30 Концерт шв. Муз. Союзу, **Прага** (488,6) 19.45 „Ле Драгон де Віляр" комічна оп. Малярта, **Брюселя** (509,3) 17.00 Концерт Вагнерових творів, **Рига** (525,4) 20.20 Пісні й арії на сопран, **Мінхен** (532,9) 16.05 Концерт солістів, 20.15 Мехіканська музика, 20.50 „Сократів процес" вид. Кісера, **Будапешт** (550,5) 12.05 Хор, 19.00 Пісні в супроводі тарогато, **Харків** (937,5) 15.00, 18.00, 24.00 Концерт, 20.00 Смич. орхестра солісти, **Ленінград** (1000) 14.00 Концерт для дітей, 18.00 Трансм. з опери та балету, 16.00 Концерт, **Давентрі** (1554,4) 21.55 „Сумерк богів" оп. Вагнера, **Кеніґсвустергавзен** (1634,9) 14.00, 16.30, 21.15 Концерт, 20.00, 20.30 Трансм.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 3. червня 1932.

12.10, 14.45, 15.15, 19.40 Грамофон, 13.20, 22.45 Метеор. ком., 15.05 Госп. ком., біржа, 15.25 „Польська виправа до фр. Альп", 15.45 Концерт сальонової орх., 16.20 „Самогубства молоді", 16.40 Грамофон. Сільва рерум, 16.55 Англ. лекція, 17.10 „Фантастичний світ автоматів", 17.35 Легка музика, 18.50 Вечірка, 19.15 Листи та програми, 19.30 Спорт, 19.35 Плекання коней, 19.45, 22.40 Прес. рад. денник, 20.00 „Кілька заміток про диригування", 20.15 Симф. концерт, 22.50 Танкова музика.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.